

i Virkeligheden erkender, et Moratorium, saaledes som ogsaa den ærede foregaaende Taler (Schovelin) saa klart paaviste, efter Omstændighederne blevet en tvingende Nødvendighed; men dette drager med lige saa tvingende Nødvendighed indenlandske Foranstaltninger efter sig. Det er derfor ikke nogen rigtig Fremstilling, det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) gav af Nationalbankens Stilling. Den har udtalt sig meget bestemt mod et almindeligt indenlandsk Moratorium, men ligesom Grosserer-Societetets Komité og andre har den med den største Kraft krævet et udenlandsk Moratorium og erkendt, at indenlandske Foranstaltninger fulgte med Nødvendighed deraf. Og disse indenlandske Foranstaltninger kan i Sandhed ikke gennemføres i en mere begrænset Form, end Ministeriet her har foreslaaet. Det Forslag, der er fremkommet fra Venstre, maa man være klar over er noget, som man ikke kan gennemføre. Det er en Foranstaltning, der er saa begrænset, at den i Virkeligheden slet intet betyder, den er uden al logisk Begrundelse og vil kunne føre til den mest aabenlyse Uret. Det er klart, at naar kun den Debitor, der kan paavise, at han selv personlig har et Tilgodehavende i Udlandet, som han ikke kan faa hjem, kan faa Henstand, medens den Debitor, der møder for Retten og paaviser, at han har en Debitor, der ikke kan betale ham, fordi denne har et Tilgodehavende i Udlandet, som han ikke kan faa hjem, er det aabenlyst Uret at give den første Henstand, men ikke den anden. De er lige haardt ramte af de overordentlige Forhold ude i Europa. Det er ogsaa klart, at naar man overhovedet giver Henstand, maa man ogsaa give den Fabrikant Henstand, som gør gældende, at han har maattet standse sin Fabrik, fordi han ikke har kunnet faa Raavarer til sin Produktion eller Kul eller Brændselolie, thi han er lige saa direkte ramt af de overordentlige Forhold i Europa som den, der har et personligt Tilgodehavende i Udlandet, som han ikke kan faa hjem. Og saaledes kan man nævne ikke Hundreder, men Tusinder af Tilfælde, hvor den af Venstre foreslaaede Begrænsning er absolut uretfærdig. Jeg maa derfor absolut fraraade den, medens jeg kan tiltræde de øvrige af Udvalgets Flertal stillede Ændringsforslag. Jeg skal i saa Henseende henholde mig til den af den ærede Ordfører (Ivar Berendsen) givne Begrundelse og i øvrigt indskrænke mig til at gøre nogle faa Bemærkninger, hvor man har givet mig direkte Anledning dertil.

Den ærede Ordfører spurgte mig, om der ikke kunde være Vanskeligheder ved at faa to Meddomsmænd til Stede i hvert Retsmøde; de kunde være forhindrede af forskellige Grunde. Jo, men derfor er det ogsaa foreslaaet, at der skal udnævnes 4 Meddomsmænd for hver Jurisdiktion, for at de to kan træde til, naar de to andre er forhindrede. Jeg mener derfor, at Forslaget allerede har raadet Bod paa den Betænkelse, der blev fremsat.

Det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) mente, at vi skulde i det hele ikke træffe en Bestemmelse som denne, den havde Præget af Panik. Nej, det har den i Sandhed ikke. Og den vil heller ikke, som det ærede Medlem sagde, medføre, at Danmark i økonomisk Henseende bliver lammet. Naar det ærede Medlem fremdeles siger, at i et Naboland har man erfaret, at man er gaaet for vidt, skal jeg dertil sige, at man har netop ladet sig advare af dette Nabolands Eksempel. Dette Naboland er gaaet til et almindeligt indenlandsk Moratorium, og det er netop det, vi har ladet være med. Men vi staar nu ved Begyndelsen af en Krise, og ingen kan sige, hvor langt og hvordan den vil udvikle sig. Derfor tror jeg netop, at det er klogt i denne rolige Tid at træffe rolige og velovervejede Foranstaltninger, der ikke gaar videre, end vi ved roligt Overlæg anser for rigtigt. Det uklogeste af alt vilde være at gøre, som det ærede Medlem fra Nyborg foreslog, at vente, til Forholdene havde ændret sig, og indenlandske Moratorieforanstaltninger blev tvingende nødvendige ogsaa af Hensyn til vore indenlandske Forretningsforhold. Det er det samme, som om det ærede Medlem vilde sige: Lad os ikke kaste Brønden til, før Barnet er dernede, lad Barnet drukne, før vi kaster Brønden til. Jeg tror i Almindelighed ikke, det er klogt at vente til det Tidspunkt, hvor Brøndens Tilkastning bliver nødvendig af den Grund. Det vil i det foreliggende Tilfælde sikkert ikke være klogt at vente med Foranstaltninger paa det Omraade, vi her forhandler om, indtil der er sket store økonomiske Kalamiteter, eller saadanne er umiddelbart forestaaende. Thi saa har man ikke det rolige Overlæg i Bedømmelsen af disse Forhold, som vi har i Øjeblikket. Derfor tror jeg netop, at det nu er det rette Øjeblik til at træffe disse Foranstaltninger.

Ordføreren (Ivar Berendsen): Jeg har kun bedt om Ordet for at sige de faa Ting, som der er blevet givet mig særlig Anledning til, efter at jeg har haft Ordet. Det ærede